

ENGLISKI APELACIONI SUD

Presuda od 25. VII 1978.

James & Co. Scheepvaart Handelsmij
B.V. c/a Chinecrest Ltd.

Vijeće: L.J. Stephenson, L.J. Lawton

Pomorski agent ne može prebijati svoju tražbinu protiv pomorskog vozača sa dugovanjem vozaču za njegov račun ubranih vozačina - I nakon stajališta Apelacionog suda da je prijeboj dopušten prema zakupnini ili najamnini ("hire") za brodarske ugovore na vrijeme ostaje ovo stajalište valjano ne samo prema ugovornoj protustranici vozača nego i prema pomorskom agentu

Nesporno je među strankama da je tuženi bio brodarski agent tužitelja i da se prema ugovoru stranaka imala ostvariti brodarska linija iz Ujedinjenog Kraljevstva za Nigeriju. Tuženi je sabrao određene iznose s naslova vozačina, ali ih nije isplatio tužitelju, jer ih je zadržao za svoj protuzahjev prema tužitelju. Sporni iznos iznosio je 122.000.- funti, pa je prvostepeni sudac naredio da taj iznos ima položiti u sud, jer mu nije priznao pravo na prebijanje njegovog protuzahjeva sa zahtjevom vozača za isplatu ubranih vozačina.

Tuženi se žali, pa tvrdi kako nema razloga da se ne dopusti prebijanje njegova protuzahjeva s tom tražbinom tužitelja, jer se ne radi o vozačini u njegovim rukama. Tužitelj naprotiv stoji na stajalištu da se s vozačinom ne može prebiti nikakav protuzahjev tuženoga (pa ni kada se radi o pomorskom agentu).

Suci su jednoglasno (dali su votume oba člana vijeća Apelacionog suda) stali na stajalište da se ovaj slučaj ne da distingvirati od "The Brede" (1973) i "The Aries" (1977), pa da bez obzira što se vozačina našla u rukama agenta ipak nema mjesta nikakvim prebojima agentovih protutražbina prema njoj. Smatraju da i nakon presude u slučaju "The Nenfri", "The Lorfri" i "The Benfri" (1978) u kojem je Apelacioni sud našao da je prijeboj dopustiv kada se radi o vozačini kod brodarskog ugovora na vrijeme budući da to nije vozačina ("freight") nego najamnina ("hire") (v. ovaj periodik br.80, str.64 i d), nema promjene tamo gdje se radi o jasnoj vozačini

("freight"). U ovom se pak slučaju radi o tome da je upravo agent sabirao vozarine za linijski prijevoz, pa nema razloga da se dopusti pomorskom agentu vršenje prijeboj kada on nije dopušten za ugovornu vozarovu protustranku. Posrednik ne bi trebao imati veća ovlaštenja pa mu ih stoga i suci ne odobravaju.

(LLR 1979,1, str.126)

E.P.

Bilješka. - Ova rješidba ne mijenja bitno problem kako je bio iznesen u Apelacionom sudu u slučaju "The Nenfri", "The Lorfri" i "The Benfri" (1978), ali proširuje načelo iz "The Brede" (1973) i "The Aries" (1977) tako, što iznose vozarine koji se nalaze kod agenta broda tretira kao vozarine dužne brodovlasniku - brodaru. Prema tome iz takvog shvaćanja slijedi da za međusobne odnose agenta i njegovog nalogodavca, brodara, vrijedi načelo da agent ne može prebijati svoje protutražbine prema brodaru s vozari-
nom koja je za račun brodara kod njega položena. Kako se radi o linijskoj vozarini očito nije mogla doći do primjene na ovaj slučaj restringirajuća rješidba Apelacionog suda o dopustivosti prijeboja protutražbine prema svotama koje protustranka duguje brodaru iz najamnine ("hire"), pod kojim izrazom se razumije vozarina iz brodarskog ugovora na vrijeme (u odnosnoj citiranoj rješidbi samo kod tih ugovora, a ne i kod brodarskih ugovora na putovanje). Kako stranke u ovom slučaju nisu tražile dopuštenje da podnesu žalbu Kući lordova, smije se uzeti da je načelo iz ove rješidbe definitivno utvrđeno i da prema tome agent svoja protupotraživanja ne može prebijati s tražbinom brodara da mu isplati linijsku vozarinu koja je kod njega položena. U tu svrhu se može poslužiti samo protutužbom.

E.P.